

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 15C/5/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113220631
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Hvizdoš
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2016:3113220631.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom Mgr. Petrom Hvizdošom v právnej veci navrhovateľa COFIDIS, a.s., so sídlom Suché mýto 1, 811 03 Bratislava, IČO 36 816 337, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Antovszká, s.r.o., Bárdošova 2/A, Bratislava proti odporkyni L. L., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. nad F., U. XXXX/XX, t.č. bytom M., G. 9, štátna občianka SR, za účasti vedľajšieho účastníka 1/ na strane odporkyne Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom, so sídlom Námestie Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, a vedľajšieho účastníka 2/ na strane odporkyne Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., IČO: 42309166, Janka Kráľa 7, Banská Bystrica, právne zastúpeného Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa 7, v konaní o zaplatenie 1,091,51 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

II. Odporkyni súd náhradu trov konania nepriznáva.

III. Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi 1/ na strane odporkyne náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 138,67 Eur do rúk právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Jozefa Kempa, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Vedľajšiemu účastníkovi 2/ na strane odporkyne súd náhradu trov konania a právneho zastúpenia nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť mu sumu vo výške 1.091,51 Eur, ktorá sa skladá z úveru vo výške 928,26 Eur, úroku za poskytnutie úveru 112,05 Eur, poplatkov z omeškania so splácaním úveru 11,63 Eur, a poistenia vo výške 39,57 Eur. Svoj návrh dôvodil tým, že s odporkyňou uzatvoril dňa 15.10.2007 zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXX, tak, že odporkyňa prijala návrh navrhovateľa na uzavretie zmluvy. Na základe tejto zmluvy bol odporkyni poskytnutý úverový limit vo výške 1.328 Eur, ktorého podmienky čerpania boli zmluvne dojednané tak, že úroková sadzba bola mesačne 2,14 %, RPMN 29 %. Odporkyňa prečerpala úver vo výške 1.724,58 Eur. Podľa čl. 4 bod 1 VOP odporkyňa bola povinná riadne a včas splácať poskytnutý úver vo forme minimálnej splátky úveru, inak mohol veriteľ podľa čl. 8.4 VOP vyhlásiť úver za okamžite splatný. V čl. 4.3. VOP bolo stanovené, že ide o revolvingový úver, zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú a jeho čerpanie a splácanie závisí na klientovi, preto nemožno presne vyčíslit počet splátok úveru, ani dobu splácania. Výška splátok je stanovená minimálnou splátkou úveru, určená veriteľom v nadväznosti na výšku úverového limitu, ktorú je dlžník povinný upraviť a mesačne v dobe jej splatnosti platiť veriteľovi ako splátku úveru. Poistenie úveru je nepovinné. Ak si odporkyňa neželala byť poistená, bola povinná to vyznačiť na vyhradenom mieste v zmluve o úvere v časti Odmietnutie poistenia, v opačnom prípade

sa na ňu ustanovenia o poistení vzťahujú. Odporkyňa na vyhradenom mieste v zmluve nevyznačila odmietnutie poistenia, a preto súhlasila s pristúpením k poisteniu a bola povinná nahradiť navrhovateľovi poistné za jej poistenie vo výške 0,65% aktuálneho dlhu za každé poistné obdobie, ktorým je kalendárny mesiac. Podľa čl. 7.2. VOP v prípade omeškania dlžníka s úhradou minimálnej splátky úveru je veriteľ oprávnený žiadať a dlžník povinný uhradiť poplatok z omeškania vo výške 8% z každej minimálnej splátky úveru, s ktorou sa ocitol v omeškaní o viac ako 15 dní. Odporkyňa ku dňu podania návrhu uhradila sumu 2.691,51 Eur. Odporkyňa nereagovala na predžalobnú upomienku navrhovateľa zo dňa 14.05.2013. Preto sa navrhovateľ obrátil na súd.

Odporkyňa sa k návrhu písomne nevyjadрила.

Do konania na podporu odporkyne vstúpil oznámením zo dňa 09.10.2013 vedľajší účastník 1/ Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ a oznámením zo dňa 29.12.2014 vedľajší účastník 2/ Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z.. Na námietku navrhovateľa Okresný súd Trenčín uznesením č. k. XXC/X/XXXX-XX zo dňa 30.09.2015, právoplatným dňa 27.01.2016 pripustil do konania na strane odporkyne vstup vedľajších účastníkov 1/, 2/.

Vedľajší účastník 1/ v písomnom podaní zo dňa 18.02.2014 žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že navrhovateľ odstúpil od zmluvy o revolvingovom úvere, a na odstúpenie je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Odstúpením od zmluvy zo dňa 31.12.2012 bola zmluva o úvere zrušená od začiatku. Na odstúpenie od zmluvy nie je možné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, pretože odporkyňa uzavrela zmluvu v postavení spotrebiteľa, a je nutné použiť výhodnejšie ustanovenia Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že v zmysle priemerných úrokov zo spotrebiteľských úverov bánk s dobou splácania od 1 do 5 rokov, zverejnených NBS pre október 2007 bol priemerný úrok vo výške 13,83% ročne, pričom v zmluve o úvere je dojednaná úroková sadzba 25,68% ročne, teda takmer v dvojnásobnej výške, čím podstatne prevyšuje priemerné úroky uplatňované v rovnakom čase, a je v rozpore s dobrými mravmi a v zmluva je v tejto časti podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.04.2012. z listín vyplýva, že odporkyňa splatila navrhovateľovi sumu 2.691,51 eur, teda viac, ako jej navrhovateľ poskytol. Námietol aj premlčanie jednotlivých splátok úveru v trojročnej premlčacej dobe podľa § 103 Občianskeho zákonníka.

Vedľajší účastník 2/ v písomnom podaní zo dňa 25.02.2015 žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť. Poukázal na to, že v danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah, odcitoval niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, zákona č. 258/2001 Z.z. Uviedol, že predmetná zmluva o revolvingovom úvere je neplatná pre jej neurčitost'. Obsahuje totiž len údaje dlžníka a spôsob platby, a dlžník nemohol mať žiadnu predstavu o čerpaní úveru, jeho výške, o výške odplaty. V zmluve nie je uvedená RPMN ani úroková sadzba úveru. A preto pokiaľ by aj bola zmluva platná, bez týchto náležitostí treba úver považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z.. VOP nie sú odporkyňou podpísané a ani odsúhlasené, sú napísané nezrozumiteľným spôsobom a tak malým písmom, že sú nečitateľné, nie je možné im porozumieť, a preto ich nie je možné považovať za platnú súčasť zmluvy. Námietol premlčanie uplatneného práva.

V písomnom podaní zo dňa 12.05.2016 navrhovateľ trval na podanom návrhu. Uviedol, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom a časť obsahu zmluvy sa v súlade s § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka nachádza vo všeobecných obchodných podmienkach. Odporkyňa podpisom na zmluve potvrdila, že sa oboznámila so zmluvou, súhlasí s ňou, uzatvára ju so slobodnou a vážnou vôľou, zobrala na vedomie, že všeobecné obchodné podmienky vytlačené na rubovej strane zmluvy a prílohy sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, považuje ich za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaná. Ročná úroková sadzba platná ku dňu podpisu zmluvy bola 2,14% mesačne, výška RPMN sa určuje podľa článku 5.4 VOP a v čase podpisu zmluvy bola 29%. Uviedol, že odporkyňa čerpala úver v celkovej výške 1.724,58 Eur. Odporkyňa sa zaviazala úver splácať v minimálnymi mesačnými splátkami vo výške 53,08 Eur, najneskôr do 15. dňa v mesiaci. Z výpisu z úverového účtu klienta vyplýva, že odporkyňa uhradila sumu 2.691,51 Eur, a taktiež z tohto výpisu je zrejmé, na aké položky úveru boli jednotlivé úhrady odporkyne započítané. Debetné položky predstavujú: čerpanie vo výške 1.724,58 eur, úroky vo výške 1.586,29 Eur, poplatky za upomienky vo výške 72,52 Eur, poistné vo výške 480,71 Eur. Kreditné položky predstavujú úhrady 2.691,51 Eur a storno úrokov 81,08 Eur (ktoré však nepredstavujú platbu zo strany odporkyne). Rozdiel medzi debetným

a kreditnými položkami predstavuje sumu 1.091,51 Eur. Poplatky za omeškanie boli dojednané v súlade s čl. 7.2. VOP. Poukázal na ustanovenie čl. 8.4. VOP, podľa ktorého účinnosťou odstúpenia od zmluvy o úvere sa zmluva o úvere končí, a pokiaľ už došlo k čerpaniu úveru na jej základe, celý do tej doby nesplatený úver klienta, taktiež i všetky ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy o úvere sa stávajú splatnými a klient je povinný ich uhradiť bezodkladne veriteľovi v plnej výške. Zánikom alebo zrušením zmluvy o úvere nezanikajú nároky veriteľa zo zmluvy o úvere alebo s ňou súvisiace, ktoré vznikli pred skončením zmluvy alebo v súvislosti s jej skončením. Zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, žeby v danom prípade mal na úverovú zmluvu pôsobiť Občiansky zákonník ako lex specialis k Obchodnému zákonníku. Odstúpenie od zmluvy a účinky s tým spojené sa majú riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka, čo je v súlade s princípom právnej istoty.

Na nariadený termín pojednávania sa nedostavili navrhovateľ a jeho právny zástupca, ktorí neprítomnosť na pojednávaní písomne ospravedlnili, súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti, nežiadali odročiť pojednávanie. Na pojednávanie sa nedostavili ani vedľajší účastníci, a ich právny zástupcovia, ktorí nežiadali odročiť pojednávanie. Preto súd vec prejednal a rozhodol podľa § 101 ods. 2 O. s. p. v ich neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporkyne, oboznámením návrhu na začatie konania, pokusu o zmier o dňa 14.05.2013, návrhu na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere č. 10017003 zo dňa XX.XX.XXXX, všeobecných obchodných podmienok, potvrdenia o výške príjmu odporkyne, fotokópie občianskeho preukazu odporkyne, odstúpenia od zmluvy o úvere a poistenia zo dňa 31.12.2012, prehľadu čerpaní a úhrad úveru, písomného vyjadrenia vedľajšieho účastníka 1/ zo dňa 18.02.2014, písomného vyjadrenia vedľajšieho účastníka 2/ zo dňa 25.02.2015, písomného podania navrhovateľa zo dňa 12.05.2016, výpisu z úverového účtu, formuláru o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľ a odporkyňa uzavreli dňa 15.10.2007 zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXX. Úverový limit je v zmluve dojednaný na 40.000 Sk/1.327,76 Eur s výškou mesačnej splátky 1.599 Sk a odporkyňa uviedla číslo účtu v peňažnom ústave, na vyplatenie úveru. Výška úrokovej sadzby 2,14 % mesačne je v zmluve uvedená veľmi malým, veľmi ťažko čitateľným písmom. Rovnako sú malým písmom vytlačené všeobecné obchodné podmienky. Časť zmluvy označená „Odmietnutie poistenia“ s textom o odmietnutí poistenia schopnosti splácať úver v zmysle článku 5 všeobecných obchodných podmienok, nie je podpísaná. Odporkyňa je v zmluve označená jej menom, priezviskom, rodným číslom, adresou trvalého bydliska. V spodnej časti zmluvy je veľmi drobným až nečitateľným písmom obsiahnuté ustanovenie o tom, že klient berie na vedomie, že všeobecné obchodné podmienky vytlačené na rubovej strane tlačiva zmluvy o úvere sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, považuje ich za dostatočne zrozumiteľné a určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaný. Všeobecné obchodné podmienky navrhovateľa /ďalej len „VOP“, sú tiež vyhotovené ako formulár veľmi malým písmom. Podľa čl. 8.1. VOP zmluva o úvere sa uzatvára na dobu neurčitú. Zmluvu o úvere je možné ukončiť výpoveďou, odstúpením od zmluvy, alebo iným spôsobom podľa podmienok týchto VOP. Podľa čl. 8.4. veta prvá VOP zmluva o úvere zanikne tiež v prípade odstúpenia veriteľa od zmluvy o úvere, ktoré je účinné momentom doručenia odstúpenia klientovi. Veriteľ je oprávnený odstúpiť s okamžitou účinnosťou od zmluvy o úvere v prípade závažného porušenia zmluvy klientom, za ktoré sa považuje najmä ak sa klient ocitne v omeškaní s úhradou najmenej dvoch minimálnych splátok úveru, alebo jednej splátky úveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Podľa čl. 8.4 veta predposledná a posledná účinnosťou odstúpenia od zmluvy o úvere sa zmluva o úvere končí, a pokiaľ už došlo k čerpaniu úveru na jej základe, celý do tej doby nesplatený úver klienta, taktiež i všetky ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy o úvere sa stávajú splatnými a klient je povinný ich uhradiť bezodkladne veriteľovi v plnej výške. Zánikom alebo zrušením zmluvy o úvere nezanikajú nároky veriteľa zo zmluvy o úvere alebo s ňou súvisiace, ktoré vznikli pred skončením zmluvy alebo v súvislosti s jej skončením. Podľa čl. 12.4. VOP Oznamovanie a doručovanie. Veriteľ zasiela akékoľvek oznámenia a korešpondenciu súvisiacu so zmluvou o úvere na adresu dlžníka. Spoludlžník uzavretím zmluvy o úvere splnomocňuje dlžníka na prijímanie akejkoľvek korešpondencie v mene spoludlžníka vo veciach zmluvy o úvere v jeho mene a súhlasí s tým, že sa korešpondencia týkajúca sa zmluvy o úvere zasiela iba dlžníkovi. Veriteľ zasiela oznámenia súvisiace so zmluvou o úvere poštou, ak z týchto VOP, zmluvy o úvere alebo dohody veriteľa a dlžníka nevyplýva iný spôsob doručovania (napríklad prostredníctvom elektronickej pošty). Písomnosti doručuje veriteľ dlžníkovi na adresu bydliska dlžníka vedenú v zmluve o úvere alebo na adresu, ktorú dlžník veriteľovi oznámil v súlade s týmto článkom VOP, a to formou obyčajnej poštovej zásielky. Zásielka zaslaná klientovi sa považuje za doručенú v okamžiku

keď „I“ klient zásielku prevzal, alebo „II“ sa zásielka veriteľom na poslednú známu adresu klienta vráti veriteľovi ako nedoručiteľná, alebo „III“ alebo v ostatných prípadoch uplynutím 10 dní odo dňa odoslania zásielky klientom, i v prípade, že sa klient o zaslaní zásielky nedozvedel.

Z predloženého prehľadu čerpaní a úhrad vyplýva, že navrhovateľ zaslal odporkyni na jej účet úver v celkovej výške 1.724,58 eur, a to dňa 18.10.2007 v sume 1.327,76 Eur, dňa 16.12.2008 v sume 275,14 Eur, dňa 2.11.2009 v sume 121,68 Eur. Ďalej súd z tohto listinného dôkazu zistil, že odporkyňa uhradila navrhovateľovi za obdobie od 12.11.2007 do 12.07.2012 celkovú sumu 2.691,51 Eur.

Navrhovateľ z dôvodu omeškania odporkyne so splácaním úveru listom zo dňa 31.12.2012, adresovaným odporkyni odstúpil podľa čl. 8.4. Všeobecných obchodných podmienok od zmluvy o úvere č. XXXXXXXXX a od poistenia a vyzval odporkyňu na úhradu dlžnej čiastky vo výške 1.074,15 Eur na označený účet bezodkladne, inak navrhovateľ pristúpi k vymáhaniu dlhu. Zásielka zaslaná poštou odporkyni sa navrhovateľovi vrátila späť neprevzatá dňa 06.02.2013.

Odporkyňa na pojednávaní potvrdila, že s navrhovateľom uzavrela predmetnú zmluvu o úvere. Úver si vzala, aby dokázala finančne vykryť náklady na potreby a výdavky svoje a svojich dvoch detí, pretože sa rozviedla. Úver riadne splácala. Následne, keď celý úver vyplatila, úver prestala splácať navrhovateľovi. Navrhovateľ neustále telefonicky kontaktoval zamestnávateľa odporkyne za účelom úhrady predmetného úveru. Titulom úveru odporkyňa navrhovateľovi zaplatila sumu 2.691,51 Eur. Zmluva bola uzavretá cez internet takým spôsobom, že odporkyňa vypísala žiadosť o poskytnutie úveru, ktorú zaslala navrhovateľovi prostredníctvom internetu. Navrhovateľ odporkyni následne doručil zmluvu, splátkový kalendár a šeky, ktoré odporkyni chodili potom každý mesiac na úhradu splátok. Navrhovateľ odporkyni nedoručil sadzobník poplatkov ani formulár o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Nespomínala si na to, či jej navrhovateľ doručil všeobecné obchodné podmienky. Odporkyňa chcela, aby predmetný úver bol poistený pre prípad neschopnosti splácať úver v dôsledku choroby, alebo jej úmrtia, aby deti odporkyne nemuseli platiť úverové splátky v prípade týchto poistných udalostí. Nebola oboznámená s tým, v akej výške bude povinná platiť poistné. Poistenie úveru však chcela mať dojednané.

Podľa § 2 písm. a/, b/ Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy /ďalej len „zákon č. 258/2001 Z.z.“/ Na účely tohto zákona sa rozumie

písm. a/ spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, písm. b/ zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z.z. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 písm. g/ Zákona č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka Od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 102/2014 Z.z. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 53 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Z vykonaného dokazovania mal súd za nesporne preukázané, že navrhovateľ ako veriteľ uzavrel s odporkyňou ako dlžníkom dňa 15.10.2007 zmluvu o úvere v zmysle § 497 Obchodného zákonníka. Na základe tejto zmluvy sa navrhovateľ ako veriteľ zaviazal poskytnúť odporkyňi revolvingový úver s úverovým limitom 40.000 Sk/1.327,76 Eur, ktorý sa odporkyňa zaviazala vrátiť veriteľovi spolu s úrokmi (2,14% mesačne) v mesačných splátkach po 1.599 Sk. Zmluva tak obsahuje podstatné náležitosti zmluvy o úvere, pričom vôľu uzavrieť zmluvu za týchto podmienok potvrdila aj odporkyňa v rámci jej výsluchu, a teda zmluva bola uzavretá platne. Zmluva o úvere, na základe ktorých navrhovateľ proti odporkyňi uplatňuje právo na peňažné plnenie je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Z označenia odporkyne v zmluve ako aj výsluchu odporkyne bolo preukázané, že úver si brala na osobné potreby, pre úhradu nákladov na domácnosť a bežných výdavkov. Je teda zrejmé, že odporkyňa pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Navrhovateľ vystupuje v predmetnom zmluvnom vzťahu v postavení dodávateľa, pretože z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Aj revolvingový úver, ktorý je svojou podstatou opakovateľným a obnoviteľným úverom, je nutné považovať za spotrebiteľský úver, na ktorý je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože navrhovateľ poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a odporkyňi bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Napriek tomu, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom podľa § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, je potrebné na ňu aplikovať osobitnú úpravu obsiahnutú v zákona č. 258/2001 Z.z., zákona č. 250/2007 Z.z., ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktorá má prednosť. Prednostné použitie ustanovení Občianskeho zákonníka na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, bez ohľadu na to, podľa ktorého zákona (Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka) bola zmluva uzavretá, bola viac krát judikovaná slovenskými súdmi, a viedla k tomu, že túto zásadu v záujme jednoznačného výkladu ustanovení na ochranu práv spotrebiteľa

zákonodarca výslovne zakotvil zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 1.4.2015 do ustanovenia § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka. Keďže zákon č. 102/2014 Z.z. neobsahuje prechodné ustanovenie k predmetnému ustanoveniu, je potrebné ust. § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka použiť aj na daný zmluvný vzťah založený pred účinnosťou tohto ustanovenia. K rovnakému záveru dospel v obdobnej veci Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 4MCdo/17/2014 zo dňa 26.11.2015.

Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere v písomnej forme spĺňala prísne obsahové náležitosti. Preskúmaním zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd zistil, že neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov, ktorú musí obsahovať v zmysle § 4 ods. 2 písm. g/ Zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2007. Je irelevantné pokiaľ navrhovateľ poukazoval na to, že výška RPMN sa určuje podľa článku 5.4 VOP a v čase podpisu zmluvy bola 29%. Zákon totiž vyžaduje uvedenie výšky RPMN priamo do zmluvy. Vo všeobecných obchodných podmienkach v bode 5.4, na ktoré zmluva odkazuje, je drobným, husto popísaným a ťažko čitateľným písmom obsiahnutý len mechanizmus výpočtu RPMN, avšak chýba tam konkrétny a určitý údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov pre tento konkrétny spotrebiteľský úver. Spotrebiteľ nie je povinný vypočítavať si ročnú percentuálnu mieru nákladov, ale dodávateľ je povinný uviesť ju jednoznačne v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Aj v prípade, že ide o revolvingový úver, mala byť v zmluve uvedená táto náležitosť, ktorá, ktoré je významná pre orientáciu a rozhodovanie spotrebiteľa pri posúdení výhodnosti úveru. Je pravda, že odporkyňa mohla čerpať úver v rôznych sumách. Predpoklady potrebné pre výpočet RPMN pri uzavretí zmluvy však boli známe, pretože prvé čerpanie bolo dohodnuté v maximálnej výške 1.327,76 Eur, bolo určená aj splátka úveru a výška úrokovej sadzby, a teda nič nebránilo navrhovateľovi do zmluvy uviesť konkrétny údaj o RPMN. Skutočnosť, že aj zmluva o revolvingovom úvere musí v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch obsahovať RPMN bola všeobecnými súdmi judikovaná, napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/472/2015 zo dňa 29.03.2016, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/791/2015 zo dňa 22.03.2016. Dodávateľ, ktorý pripravuje text zmlúv, je povinný postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za to, že spotrebiteľská zmluva obsahuje zákonom stanovené obligatórne náležitosti. Ustanovenie § 4 ods. 2 písm. g/ Zákona č. 258/2001 Z.z. sankcionuje absenciu RPMN v zmluve tak, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Keďže predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov nevzniklo navrhovateľovi právo požadovať od odporkyne zmluvné úroky, poplatky za omeškanie a poplatky za poistenie. Ani úhrady, ktoré vykonala odporkyňa nebol oprávnený navrhovateľ započítavať na tieto nároky, keď z výpisu z úverového účtu vyplynulo, že v priebehu úverového vzťahu navrhovateľ z úhrad odporkyne započítal sumu 1.586,29 Eur na zmluvné úroky, sumu 72,52 Eur na poplatky za upomienky/omeškanie, sumu 480,71 Eur na poplatky za poistenie.

Podľa názoru súdu v danej veci je podstatná tá skutočnosť, že v dôsledku odstúpenia od zmluvy o spotrebiteľskom úvere a od poistenia došlo k zrušeniu zmluvy o úvere od začiatku v zmysle § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odstúpenie bolo vykonané zo strany navrhovateľa listom zo dňa 31.12.2012 v súlade s čl. 8.4. VOP pre neuhrádzanie splátok úverov odporkyňou a bolo odporkyni doručované na jej adresu bydliska uvedenú v zmluve, no neprevzatá zásielka sa vrátila navrhovateľovi, čo má podľa čl. 12.4. VOP znamenať, že písomnosť sa považuje za doručенú dňom vrátenia. Podľa ustanovenia § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. V danom prípade bolo vo všeobecných obchodných podmienkach (čl. 8.4. veta predposledná a posledná), ktoré vopred pripravil navrhovateľ, stanovené, že odstúpením od zmluvy navrhovateľom celý do tej doby nesplatený úver klienta, taktiež i všetky ďalšie peňažné záväzky zo zmluvy o úvere sa stávajú splatnými a klient je povinný ich uhradiť bezodkladne veriteľovi v plnej výške a zrušením zmluvy o úvere nezanikajú nároky veriteľa zo zmluvy o úvere, ktoré vznikli pred skončením zmluvy. Toto ustanovenie, podľa ktorého navrhovateľ po odstúpení od zmluvy uplatnil proti odporkyni nezaplatené úroky a poplatky za poistenie, je obsiahnuté vo formulárových všeobecných obchodných podmienkach navrhovateľa, ktoré používa navrhovateľ štandardne vo vzťahu k spotrebiteľom pri uzatváraní zmluvy, a ich obsah nemohol spotrebiteľ ovplyvniť. Dôsledky odstúpenia od zmluvy v zmysle tohto ustanovenia všeobecných obchodných podmienok, ktoré nebolo spotrebiteľom individuálne vyjednané, možno v danom prípade hodnotiť ako nevýhodnejšie v porovnaní s dôsledkami odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka platí, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od Občianskeho zákonníka

v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Ustanovenie všeobecných obchodných podmienok zmluvy o úvere, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy, je upravené pre odporkyňu výhodnejšie práve v ustanovení § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Preto predmetné ustanovenia všeobecných obchodných podmienok o dôsledkoch odstúpenia od zmluvy nemôžu byť platné, keďže sú v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na daný zmluvný vzťah, ako aj na účinky odstúpenia nie je možné aplikovať ustanovenie Obchodného zákonníka, ako to uvádzal navrhovateľ, a to aj napriek tomu, že zmluva o úvere je absolútnym obchodom, ale je potrebné použiť na túto spotrebiteľskú zmluvu ustanovenia Občianskeho zákonníka o odstúpení od zmluvy a jeho účinkoch na zmluvný vzťah, a to s poukazom na vyššie uvádzané ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 102/2014 Z.z.. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch nemá osobitnú úpravu, ktorá by stanovovala spotrebiteľovi povinnosť uhradiť dodávateľovi úver aj s príslušenstvom v prípade, že dodávateľ odstúpi od zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pokiaľ odporkyňa nesplácala úver riadne a včas, nič nebránilo navrhovateľovi využiť iný spôsob zosplatnenia úveru (napr. výpoveďou, ktorú mal vo VOP zakotvenú). Aj Krajský súd v Trenčíne v rozsudku č.k. 17Co/150/2013-119 zo dňa 26.03.2014 dospel k záveru, že ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa k plneniu úrokov a iného príslušenstva napriek tomu, že dodávateľ odstúpil od zmluvy, čím bola zmluva ex tunc zrušená, evidentne zhoršujú postavenie spotrebiteľa oproti úprave v ustanovení § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorá výhodnejšia zákonná úprava sa má použiť pri odstúpení od spotrebiteľskej zmluvy.

Momentom odstúpenia zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy a vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva, nastupuje medzi účastníkmi režim z bezdôvodného obohatenia. S poukazom na ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka, keďže bola zmluva o úvere odstúpením od nej zrušená, každý z účastníkov je povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Odporkyňa prijala plnenie z právneho dôvodu, ktorý neskôr odpadol, lebo zmluva bola odstúpením od nej zrušená, a ide teda o skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odporkyňa vznikla povinnosť vydať navrhovateľovi bezdôvodné obohatenie, teda poskytnuté peňažné prostriedky, na ktorých vrátenie sa zaviazala. Z listinných dôkazov, najmä prehľadu čerpaní a úhrad bolo preukázané, že zo strany navrhovateľa bol odporkyňu vyplatený úver v celkovej sume 1.724,58 Eur a odporkyňa uhradila navrhovateľovi titulom úveru spolu sumu 2.691,51 Eur, teda o 966,93 Eur viac, ako jej bolo navrhovateľom vyplatené. Keďže odporkyňa nemá žiaden neuhradený peňažný záväzok voči navrhovateľovi, súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný výrokom I. v celom rozsahu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. má úspešná strana odporkyne právo na plnú náhradu trov konania.

Odporkyňa neuplatnila náhradu trov konania, a zo spisu jej vznik trov nevyplýva, preto jej súd náhradu trov konania výrokom II. nepriznal.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka 1/ na strane odporkyne uplatnil trovy právneho zastúpenia vo výške 138,67 Eur za 2 úkony právnej služby. Z obsahu spisu súd zistil, že právny zástupca vykonal 2 účelné úkony právnej služby - prevzatie vecí a príprava zastúpenia 06.02.2014, podanie vyjadrenia k veci 18.02.2014, za ktoré úkony podľa § 10 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb patrí pri hodnote sporu 1.091,51 Eur základná sadzba tarifnej odmeny 61,41 Eur x 2 úkony, režijný paušál vo výške 8,04 Eur x 2 úkony z roku 2014. Vedľajší účastník má v konaní podľa § 93 ods. 4 O.s.p. rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastník, vrátane práva dať sa zastúpiť v konaní právnym zástupcom. V danom prípade právny zástupca vedľajšieho účastníka 1/ po oboznámení sa s doručeným návrhom a jeho prílohami sa v písomnom vyjadrení venoval konkrétnym skutkovým okolnostiam uplatneného nároku, uviedol dôvody, pre ktoré nemožno návrhu vyhovieť, citoval príslušné ustanovenia právnych predpisov, a svoju argumentáciu oprel aj o rozhodnutia súdov, ktoré riešili obdobné veci. Preto súd dospel k záveru, že uvedené 2 úkony právnej služby boli potrebné pre účelné bránenie práv odporkyne, ktorú v konaní podporoval vedľajší účastník 1/. Súd potom výrokom III. uložil navrhovateľovi povinnosť podľa § 142 ods. 1, § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 138,67 Eur do rúk právneho zástupcu vedľajšieho účastníka 1/ na strane odporkyne.

Vedľajšiemu účastníkovi 2/ na strane odporkyne, ktorý do konania vstúpil z vlastného podnetu súd výrokom IV. náhradu trov konania nepriznal. Do konania na stranu odporkyne totiž pred ním vstúpil vedľajší účastník 1/, ktorý je tiež organizáciou na ochranu spotrebiteľa a poskytol odporkyňi účinnú a efektívnu ochranu práv v konaní. Nebola daná účelnosť vstupu vedľajšieho účastníka 2/ do konania a tým ani účelnosť jeho trov. Vedľajší účastník 2/ navrhol návrh zamietnuť na základe dôvodov, ktoré súd nezohľadnil. Naproti tomu súd návrh zamietol na základe argumentácie vedľajšieho účastníka 1/, ktorý dôvodil tým, že zmluva bola odstúpením od nej zrušená od začiatku. Účasť vedľajšieho účastníka 2/ nebola potom v konaní nevyhnutná pre dosiahnutie obrany práv odporkyne. Vzhľadom na tieto okolnosti súd uzavrel, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka 2/ nie sú účelné.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne v 4 vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 2 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie